

Anne May is een dagdromer, romanticus met een randje, en liefhebber van vlinders die net even anders zijn. Ze studeerde Engelse taal en cultuur aan de universiteit Leiden met als droom ooit zelf ook verhalen te gaan schrijven.

In 2021 debuteerde zij met de serie: *Zorgen voor de Liefde* en in 2023 kwam, na het winnen van een schrijfwedstrijd, de serie *Hartstocht* uit bij Zomer & Keuning.

Dit jaar kwam het tweeluik *Bram & Xen* uit.

Anne May werkt als leerkracht in het basisonderwijs, en woont samen met haar man en twee kinderen aan de kust.

Kom gezellig online langs op:

www.woordenvanmeij.nl

 anne.may_auteur

 Mayannewrite

 Anne.may_auteur

L I E F D E

Z O N D E R

Beperking

Meer van Anne May:

Liefde zonder tijd
Liefde zonder oordeel
Liefde onder spijt
Liefde zonder angst

Route van je hart (2021 Z&K)
Weg van ooit (2021 Z&K)
Weg van jou (2021 Z&K)
Weg van ons (2021 Z&K)

Voor wie ik ga
Voor wie ik blijf

Liefde zonder beperking

is een uitgave van Woorden van Meij

Copyright 2025 Woorden van Meij
Auteur: Anne May
Omslagontwerp: Woorden van Meij
Tekstredactie: Cathinca van Sprundel
ISBN: 9789403786933
NUR: 343

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaand schriftelijk toestemming van de uitgever.

And in your eyes
I see the missing pieces I'm searching for
I think I've found my way home

Savage Garden – I knew I loved you before I met you

-

Proloog

Miriam

Aan iedereen die vraagt hoe het met me gaat, geef ik hetzelfde antwoord: ik sta en ik haal adem. Meer is er niet. En zelfs dat vind ik nog te enthousiast uitgedrukt. Iemand zei me onlangs dat ik in de overlevingsstand stond. Zo voelt het niet. Overleven klinkt als iets wat je met al je wanhoop doet: vastklampen aan een stuk wrakhout bijvoorbeeld, vechten met een wild beest, gebukt en bedekt met doeken door een vuurzee lopen. Alles wat je had en wat je kende achter je laten om ergens anders helemaal opnieuw te beginnen. Wat dat betreft *was* ik een overlever, tot ik mijn thuis gevonden dacht te hebben. Achteraf bleek het helaas een lege ruimte te zijn. Vier muren met een deur, maar geen ramen in de kozijnen zodat de wind er continu doorheen blaast.

Ik heb het koud. Met mijn armen voor mijn buik geslagen probeer ik het beetje warmte dat ik nog in mijn lijf heb bij me te houden. Alsof ik op die manier ook Gideon bij me kan houden. Bang voor wat de arts straks tegen me gaat zeggen, loop ik voetje voor voetje verder door de lange gang van het ziekenhuis. Het is stil hier in dit gedeelte. Alsof alle woorden al zijn vertrokken omdat er toch niets te zeggen valt over dit soort situaties. Ik weet

dat Gideon het eerder heeft gedaan, en ik heb altijd het gevoel gehad dat dat niet de laatste keer zou zijn, omdat het toen blijkbaar ook niet de eerste keer voor hem was. De woorden die ik toen zei, krijg ik nu niet meer over mijn lippen. Schijnbaar was mijn liefde niet genoeg.

Het piepen van mijn zolen geeft een zekere mate van rust in mijn hoofd. Alsof het een mantra is waarmee ik mezelf kalmeer en tegelijkertijd moed inpraat om steeds een stapje dichterbij de kamer te komen waar Gideon nu al een aantal dagen ligt. Het is de laatste kamer van de gang. Daartegenover is de familiekamer waar ik, na mijn bezoek, een gesprek zal hebben met de behandelende arts. Het razen van het bloed door mijn lijf overstemt langzaam het geluid van mijn schoenen op de linoleumvloer.

Tegen beter weten in heb ik toch nog hoop. Er is altijd hoop, omdat die hand in hand gaat met ongeloof. Het eerste wat je denkt als je ernstig nieuws hoort, is dat het niet waar kan zijn, omdat je hoopt dat het ergste scenario wat je je had kunnen bedenken niet waar kán zijn. Of beter gezegd: niet waar mag zijn.

Tot blijkt dat het leven keer op keer vol onaangename verrassingen zit.

Zodra ik stop voor kamer dertig is er alleen nog maar het slaan van mijn hart. Mijn hand beeft en terwijl ik die op de deur leg, kijk ik door het smalle ruitje de kamer in. Gideon ligt doodstil op bed. Een dun wit laken reikt tot net boven zijn borst. Hij draagt een simpel wit T-shirt wat afsteekt tegen zijn gebruinde en getatoeëerde huid.

Ik slik, omdat ik weet dat hij dit beeld van zichzelf afschuwelijk vindt. Het bovenlijf wat volgens hem nog veel belooft, maar het onderlijf dat duidelijk niet meer functioneert. Een functieloos geheel, zoals hij het zelf zegt. Waardoor hij zichzelf volledig functieloos voelt.

Vlak voordat ik de deur helemaal opendoe, zie ik nog iemand zitten op de stoel naast het bed. Het is Abel, Gideons broer. Ze zien elkaar niet vaak, maar sinds eergisteren lijkt hij wel onderdeel van deze witte kamer te zijn. Hij wijkt geen moment van Gideons zijde, en dat is misschien maar goed ook, want ik mag er niet bij.

‘Hi,’ zeg ik zachtjes. Abel kijkt op van zijn boek.

‘Dag Miriam.’ Hij begroet me nog steeds alsof hij me voor het eerst ziet.

‘Hoe gaat het hier?’ Ik gebaar naar het bewegingsloze lichaam van Gideon. Naast hem staat een apparaat dat aangeeft hoe zijn hartslag, zijn bloeddruk en saturatie is. Ook krijgt hij een pijnstillertoegevend en zit er een shunt in zijn arm voor de medicatie. De zak met urine is zojuist geleegd, zie ik. ‘Is de verpleging net geweest?’

Abel knikt. ‘De arts ook.’

‘Zei hij nog wat?’ Ik onderdruk mijn frustratie dat de arts al is geweest voor de afgesproken tijd. Ik had hem zelf bezig willen zien met Gideon, zodat ik daarop ook mijn vragen had kunnen afstemmen. Nu heb ik de meest banale vraag die ik had nog niet kunnen stellen: komt Gideon nog terug? En dan wel in de versie zoals ik hem ken. Niet zoals hij tegen beter weten in wil zijn. Hij wordt nooit meer de Gideon van twee jaar geleden of

daarvoor. Dit is wie hij nu is. Een jonge geweldige man met een dwarslaesie en een hersenbeschadiging vanwege het auto-ongeluk waarbij hij met zijn vrienden bij betrokken was.

‘Gaat het?’ Abel klapt zijn boek dicht en maakt aanstalten om op te staan. Ik houd hem tegen.

‘Het gaat wel,’ lieg ik. De tranen die over mijn wangen rollen vertellen hoe ik me echt voel. Al denk ik niet dat ze de diepte kunnen weergeven van mijn machteloosheid. ‘Ik vraag me gewoon continu af,’ zeg ik met een slecht onderdrukte snik. ‘Wat ik had kunnen doen.’

‘In dit soort gevallen zijn dat niet de juiste vragen.’

Ik zie Gideons hand bewegen en even schiet dat gevoel van hoop weer door mijn lijf heen. Misschien komt hij toch nog terug. ‘Reageert hij nog steeds nergens op?’ Weer beweegt zijn hand en ik haat zijn lijf voor die ongecontroleerde reflexen. De stilte in de rest van zijn lijf en zijn gesloten ogen zeggen me echter genoeg. ‘Hebben ze echt geen idee wanneer hij bijkomt, en wat de eventuele gevolgen zijn? Hij kan toch niet altijd...’ Met een luide snik onderbreek ik mijn eigen zin. Gideon ligt zo stil. Zijn wenkbrauw trilt en ik kan het gewoon niet meer aanzien.

‘Waarom heeft hij dit gedaan?’ roep ik. ‘Waarom?’ De wanhoop die me al dagen teistert weergalmt door de kamer. Abel staart me gelaten aan. Hij staat toch op, maar twijfelt in zijn weg naar me toe. Er is nog iets aan hem. De uitdrukking die hij had toen hij eergisteren in het ziekenhuis aankwam nadat Gideon naar de Eerste

Hulp was gebracht, is verdwenen en heeft plaatsgemaakt voor iets anders. Het lijkt wel medelijden naar mij toe, vermengd met nog iets anders. Het doet me denken aan vriendinnen die stlvalen als je de kamer binnen loopt en die, als je het aan ze vraagt, beweren dat ze het over algemene dingen hadden toen je er niet was. Maar je ziet gewoon aan die ongemakkelijk gezichten dat ze getekend zijn door schuld.

Abel kijkt precies zo. We kijken allebei naar het gezicht van Gideon en dan weer naar elkaar. Ik zie het in zijn ogen.

‘Nee,’ zeg ik hoofdschuddend. ‘Dat meen je niet toch?’ Wanhoop maakt plaats voor woede. Ik voel me niet alleen verraden; ik voel me ook zo dom. Abel heeft al die tijd niets gezegd, maar ik heb het ook niet aan hem gezien. Ik vond al dat hij zo rustig was.

‘Gideon.’ Het heeft geen zin om hem in zijn tenen te knijpen, maar ik weet genoeg andere plekken te raken om zijn aandacht te krijgen. ‘Gideon, luister naar me.’ Met grote passen stap ik om het bed heen, maar Abel houdt me tegen nog voor ik naast Gideons hoofd sta.

‘Niet doen, Miriam. Hier krijg je spijt van.’

‘Denk je?’ Mijn blik gaat van Abel naar Gideon. Ze zijn tegenpolen, en toch zie je dat het broers zijn. Abels grijze ogen hebben iets minder diepte en ook zijn nette kantoorkapsel, zijkant kort, bovenop wat langer, oogt wat saai. Qua lengte moet hij gelijk zijn aan Gideon. Een vreemd gevoel van heimwee overvalt me. Gideon en ik

zullen nooit zo tegenover elkaar staan. ‘Waarom mag ik er niet bij?’

Abel schudt zijn hoofd. ‘Zulke dingen weet ik niet, maar dit moest ik je geven.’ Hij pakt een witte envelop van het kastje en geeft hem aan mij.

‘Miriam,’ staat er met een heel bekend handschrift op. Ik herken het meteen en het laat mijn hart breken.

‘Heeft hij dat vandaag geschreven?’ fluister ik.

‘Het spijt me,’ fluistert Abel terug.

‘Maakt niet uit.’ Met mijn vinger ga ik langs de randen van de envelop. Een van de hoekjes duw ik zo diep mogelijk mijn vel in. ‘Dan ga ik maar weer.’

‘Je hoeft niet...’

‘Jawel,’ snij ik hem af. ‘Ik ga wel. Dat gesprek met de arts gaat nu dan zeker ook niet door?’

‘Nee,’ antwoordt Abel. ‘We hebben hem net gesproken en zodra de pijn onder controle is, mag Gideon naar huis.’

‘Huis,’ papegaai ik. ‘En waar is dat dan?’

‘Dat wachten we wel af.’ Abel is in ieder geval eerlijk. Dat kan ik nog wel waarderen. Wat zijn broer me nu flikt, vind ik lichtjaren minder leuk.

‘Lees die brief rustig door, dan weet je denk ook wel beter wat je moet doen.’

‘Doe ik.’

Het is een belofte waarvan ik niet weet of ik die waar ga maken. Wat kan ik nog anders doen dan door de grond zakken? Alles waar ik mijn basis op heb gebouwd heb, blijkt uit los zand te bestaan. Even overweeg ik om

die brief weg te gooien en zelf ook weg te gaan om elders een bestaan op te bouwen. Om te vluchten. Iets wat ik al jaren doe en waar ik zo moe van ben.

‘Dag lief.’ Ik buig naar Gideon toe en druk mijn lippen op zijn voorhoofd. Weer komen de tranen als vanzelf. Ik hou zo ontzettend veel van hem, en ik mis hem zo erg. Hij is mijn alles. Hem gelukkig zien, is voor mij het enige wat telt, maar hij sluit zich voor me af.

Ik heb gefaald, en zonder duidelijke reden heeft Gideon me buitengesloten. Nog eenmaal druk ik mijn lippen op de zijne; hij moet mijn tranen proeven. In gedachten zeg ik hem hoeveel ik van hem hou en dan vlucht ik de kamer uit. Terug die gang in waar het gepiep van mijn zolen me begeleidt naar een leven zonder Gideon. De brief houd ik stevig in mijn handen en hoewel er meerdere prullenbakken naar me lonken, stop ik hem uiteindelijk toch in mijn handtas.

Hoofdstuk 1

Miriam

'Weet je wat het is met onkruid wieden,' zeg ik tegen Rowan, de bewoner van het souterrain die zich als vrijwilliger heeft opgeworpen om de gezamenlijke tuin op te knappen. 'Als je eenmaal begint met plukken, kom je steeds meer tegen.'

'En dat is verkeerd?' Hij blaast een pluk haar die ontsnapt is uit zijn knot, uit zijn gezicht.

'Dan hou je geen tuin meer over, lijkt me.'

'Of je hebt meer ruimte om nieuwe dingen te laten groeien.'

'Nog meer onkruid,' mompel ik tegen m'n glas wijn aan.

Rowan lacht. 'Onkruid bestaat ook uit planten. Het ligt er alleen aan hoe je ertegenaan kijkt.'

'Tja.' Daar kan ik weinig diepzinnigs tegenin brengen. Rowan is duidelijk in zijn nopjes met zijn nieuwe aanwinsten. Hij zit op de grond, omringd door plastic opotbakjes vol met sprietige plantjes die ik dus zou indelen onder de noemer 'onkruid'. Eerder vandaag zat hij nog als de denker van Rodin op zijn kruk naar de border te staren, maar nu heeft hij duidelijk een ingeving gehad en weet hij weer hoe hij verder moet. Heerlijk lijkt

me dat. Ik sta voor mijn gevoel geblinddoekt op een kruising waarvan ik weet dat iedere richting naar een afgrond leidt. De brief van Gideon, die Abel me vanmiddag gaf, brandt in mijn kontzak. Ik wil weten wat Gideon me te vertellen heeft, en tegelijkertijd ook weer niet want de kans bestaat dat wij dan voorgoed voorbij zijn en die realiteit kan ik niet aan.

Ik mis hem. Meer dan dat ik ooit iemand gemist heb.

'Mag ik vragen waar jij vandaan komt. Was dat nou Irak, of Iran?'

'Iran,' antwoord ik direct. 'Een heel ander land dan Irak.' Ik wil mijn spreekbeurt over Iran en Irak al uit te kast trekken tot ik beseft dat dit niet de basisschool is, en ik niet meer de Miriam ben uit die tijd. Rowan heeft mijn verspreking niet door; hij kijkt me alleen maar vriendelijk aan. Ik durf te wedden dat hij een nieuwe vraag in zijn hoofd formuleert, en ik hoop maar niet dat hij me doorheeft. Gideon moet hem iets over mijn verleden verteld hebben, alleen weet ik niet meer wat ik Gideon heb verteld. Het is als het vergeten van je pincode, hoe harder je erover nadent, hoe logischer iedere combinatie klinkt. Ik weet het echt niet meer.

'En in welk AZC heb je gewoond?'

'Uhm...!' Kom ik ermee weg als ik zeg dat alle plaatsnamen op elkaar lijken? Gideon grapt al dat ik klonk als een *local*. 'Bij Utrecht dacht ik.'

'Oké. Een collega van me ondersteunt het medische team in Amersfoort, schrijnende verhalen soms. Sommige ook wel vol van hoop, maar toch.'

'Ja dat geloof ik graag.'

'Heb jij veel achter moeten laten?'

Ik haal mijn schouders op. Het fijne aan Gideon was dat hij nooit naar het verleden vroeg waar ik niet over wilde praten. Vier jaar lang leefde ik een leugen die voornamelijk in stand werd gehouden door de man die me een dak boven het hoofd bood en ervoor zorgde dat ik iedere dag te eten had. Hij zocht iemand die gered wilde worden, en ik wilde maar al te graag die rol op me nemen. Alles was beter dan de holle misère waarin ik me bevond, zelfs overleven in een klucht. Anders dan dat kan ik mijn leven met mijn ex niet noemen.

'Je werkte toch in het verpleeghuis waar Gideon was opgenomen?'

Ik knik zuchtend. Rowan is normaal nooit zo praterig. Gideon is gek op hem, en ondanks het feit dat Rowan een stuk ouder is, zijn ze heel goede vrienden, maar ik heb altijd het idee gehad dat Gideon de kletskaus van hen twee is. Ook die realiteit is ondersteboven gekeerd.

'Ik werkte daar als vrijwilliger, koffieschenken en een beetje opruimen, maar een echte baan was het niet. Mijn toenmalige ex werkte er als specialist ouderengeneeskunde, en zo was ik altijd in zijn buurt.' Ik gooi het laatste beetje wijn uit mijn glas om te voorkomen dat ik nog meer waarheden eruit flap. Rowan kijkt me begripvol aan. 'De relatie was niet zo goed,' verklaar ik als hij me aan blijft kijken. 'Abraham, mijn ex, ging nogal gebukt onder het bewind van zijn moeder, en zij had bepaalde conservatieve ideeën wat

betreft zijn ideale partner en aangezien we geen tegengas gaven, kon ze ons makkelijk kneden.'

'Kon je het niet of durfde je het niet?'

'Geloof me, ik had geen keus.'

'Dat begrijp ik. Je ontmoette hem in het AZC toch?'

Ik knik. 'Het is een tijd waar ik liever niet aan terugdenk.'

'Snap ik.' Rowan duwt een plantje uit het potje en begint met het graven van een kuil. 'Fijn dat je dan Gideon hebt ontmoet.'

'Ja.' Ik glimlach bij de herinnering. Zodra ik hem zag, ging er iets in me open. Alsof de warmte van de zon eindelijk mijn gezicht weer raakte. Ik kamde zijn haar, en ging met hem wandelen. We gooiden brood naar de eendjes en ik kletste de oren van zijn hoofd. 'Gideon deed net alsof hij niet kon praten.' Hij had daar heel veel moeite mee, vertelde hij me later. 'En hij had de hoop op leven een beetje opgegeven.'

'Doet hij dat nu ook?'

'Hoe bedoel je?'

'Niets zeggen omdat hij de hoop heeft opgegeven.' Rowan kijkt kort op als hij weer een plantje pakt. Het ziet er echt heel verdord uit en ik betwijfel of daar wel iets plantwaardigs uit voort kan komen. Maar ja, hij is de kenner. En arts op Eerste Hulp.

'Was je aan het werk toen ze hem binnenbrachten?'

Hij knikt. 'Overdracht, dus ik was er niet bij betrokken.'

‘Oké.’ Ik knik in afwachting tot hij er iets over gaat zeggen, maar we vullen elkaar aan in ons zwijgen. ‘Heb je er ook niets van meegekregen?’

Rowan haalt zijn schouders op. Hij heeft natuurlijk een beroepscode waar hij zich aan moet houden, maar het mag wel duidelijk zijn dat ik niet veel met beroepscode heb. Gideon was immers patiënt toen ik voor hem viel en ik dank mijn ex voor zijn talent om iedereen omver te bazelen, want hij was degene die de patiëntencommissie ervan overtuigde dat ik totaal geen benul had dat er beroepscode waren en andere ethische bezwaren over een mogelijke relatie tussen een patiënt en een verzorgende. Een nobele daad waar ik hem eeuwig dankbaar voor ben.

‘Je mag er zeker niets over zeggen.’

‘Ik kan er niets over zeggen, Miriam. Zelfs al zou ik dat willen. Het enige wat ik weet over Gideon is wat ik van hem zie als vriend. En dat is dat hij een ontzettend mooi mens is, maar het zelf niet doorheeft. Net als jij.’

Net als ik. Mijn wijnglas heeft zich helaas niet uit zichzelf bijgevuld, want ik had wel een flinke slok kunnen gebruiken. ‘Ik ben niet zo mooi als Gideon.’

‘Dat zegt Gideon ook over zichzelf, durf ik te wedden.’ Rowan werkt zich overeind zodat we oog in oog komen te staan. Hij is redelijk lang, en draagt voor de verandering eens niet een van zijn typerende colberts, maar gewoon een shirt. ‘Gideon denkt dat iedereen hem ziet als die stoere rockster die al springend en rockend over het podium vliegt.’

‘Maar zo is hij niet.’ Ik moet moeite doen om die brok in mijn keel weg te slikken. Gideon is zoveel meer dan het beeld dat anderen van hem hebben. Een beeld dat hij deels zelf geschapen heeft, maar dat ook is ontstaan omdat het publiek hem graag zo ziet. Omdat het makkelijk is om hem zo te zien.

‘De vraag is misschien niet hoe hij werkelijk is,’ gaat Rowan zachtjes verder. ‘Maar waarom hij liever heeft dat men een verkeerd beeld van hem heeft, dan dat hij zijn echte gezicht laat zien.’

‘Maar waarom zou hij dat doen?’

Rowan trekt alleen even zijn wenkbrauwen op. Hij weet iets, ik zie het aan zijn hele gezicht, maar ik durf er niet naar te vragen. ‘Wat was ook alweer het verschil tussen Syrië en Iran?’ Hij bukt en richt zich weer op zijn planten. Onkruid wordt er weggehaald om nieuwe planten te kunnen laten groeien en het beeld van onze gezamenlijke tuin, die ooit zo rommelig vertrouwd was, verandert langzaam in iets nieuws.

Ik loop naar binnen en schenk mezelf nog een glas wijn in. Gideon en ik wonen op de begane grond en onze tuin gaat over in de gezamenlijke tuin. Rowan heeft het in zijn tuinplan zo opgesteld dat het een geheel wordt, maar toch met een plek waar we wat privacy hebben. Gideon was direct enthousiast. Hij houdt van gewaagde ontwerpen en mensen die buiten de lijntjes durven te denken. Rowan is zo iemand. Een SEH-arts die eigenlijk liever tuinen ontwerpt en daarbij best vernieuwend te werk gaat. Ik zie onze wekelijkse etentjes

weer voor ons: Rowan kwam altijd op vrijdagmiddag kip eten die ik op de markt had gekocht en de laatste keren kwam ook zijn vriend mee. Anne, die in het penthouse woont. Gideon mocht hem meteen, al vond hij het ook wel leuk om Anne op de kast te jagen.

Bij het volgende glas dat ik inschenk, durf ik Rowans woorden wat meer toe te laten. Dat Gideon meer is dan een rockster, is niet moeilijk te zien, maar wie hij echt is, en wat hij koste wat het kost verborgen wil houden is wat lastiger om te ontdekken. Ik weet dat er iets is wat hem vanbinnen opvreet en ik weet ook dat het mijn schuld is dat dat 'iets' de overhand heeft gekregen. Maar wat dat 'iets' is, weet ik niet.

Het verschil tussen Iran en Syrië.

Ik schenk de fles uit en vang mijn blik in de spiegel als ik van de keuken naar de slaapkamer loop. Ik zie mezelf, maar wie ben ik? Miriam, eigenlijk Meryam, geboren in Iran die iedereen heeft laten geloven dat ze uit Syrië is gevlucht. Niet mijn keus, wel de versie van de waarheid die iedereen graag wilde horen.

Net als de versie die iedereen kent van Gideon.

Maar wat is ons echte verhaal? Wie zijn we nu echt en waar zijn we onszelf kwijtgeraakt? En waarom?

Hoofdstuk 2

Miriam

‘Het is nogal complex,’ zegt Abby met een zucht, terwijl ik een kop thee voor haar neerzet. Ik had mijn bovenbuurvrouw uitgenodigd voor de ‘gezelligheid’, maar ik moet bekennen dat ik in mijn eentje tegen de muren opvlieg. De stilte in huis is oorverdovend. Gideon ligt nog steeds in het ziekenhuis en niemand weet wanneer hij naar huis komt, en of hij nog naar huis komt. Zijn broer zegt er niets over en Gideon zelf houdt natuurlijk ook zijn mooie lippen op elkaar. Ik mis ze. Zijn lippen, en alles wat hij ermee kan doen, maar ik ben te boos om dat toe te geven.

‘Hoe complex kan het zijn? Jeugdzorg heeft je kinderen elders ondergebracht omdat je toen niet voor ze kon zorgen, en nu is de situatie veranderd. Dan kunnen ze het toch wel weer terugdraaien? Je doet het hartstikke goed: je hebt een baan, een woning en een normale partner.’ Ik snap echt niet waarom ze zo moeilijk moeten doen. Abby heeft in haar jeugd fouten gemaakt, maar wie niet? Daar hoeft ze toch niet eeuwig voor de blijven boeten?

Abby kijkt me twijfelend aan, ‘Gaat het?’

‘Tuurlijk, waarom zou het niet gaan.’ Ik pak een koekje uit de trommel en laat me op de bank ploffen. Ik haat het als mensen vragen of het met me gaat. Alsof ik vanochtend niet in de spiegel heb gekeken. Mijn huid is dof, mijn haar piekt alle kanten op en ik heb al drie dagen dezelfde kleren aan: een hoody van Gideon en zijn favoriete jeans.

‘Heb je nog verlof?’

Ik schud mijn hoofd. ‘Na het weekend begin ik weer. Ik kan hier toch niets doen.’ Of beter gezegd: het lukt me niet om iets te doen. De thee smaakt bitter net als al het andere eten en de pijn in mijn hart beukt tegen mijn borstkas aan om ieder moment als een stortvloed aan tranen naar buiten te komen, maar er gebeurt niets. Ik wil gillen en alles hier kort en klein slaan. Dit hele theater wat ooit mijn thuis was wil ik de vernieling in helpen, maar hoe maak je iets kapot dat al gebroken is? Of wat helemaal niet bestaat? Met die realisatie wis ik mijn bestaan ook uit en word ik niet meer dan een toeschouwer van wat ik dacht dat ooit mijn leven was.

‘Hoe gaat het met Gideon?’

‘Volgens mij stelde ik net eerder een vraag,’ kaats ik terug. Ik heb geen zin om over Gideon te praten. Het is bezoeker, en in principe mag ik er de hele dag bij, maar als hij me niet wil, dan hoeft het van mij ook niet meer. ‘Waarom doen ze nou zo moeilijk bij jeugdzorg?’

‘Tja,’ verzucht Abby ‘Dat is nou niet bepaald een gezellig verhaal.’

‘Als ik het niet had willen weten, had ik het ook niet gevraagd.’

Abby kijkt me geschrokken aan. Normaal sprankelen die groenbruine ogen van haar, maar nu zie ik er wat anders in. Waarschijnlijk stel ik haar nu ook teleur en wil ze straks niet meer met me praten, maar blijkbaar is dat wie ik ben. Echt ben. En dan kan ik maar beter wennen aan die teleurgestelde blikken die ik verdien.

‘Weet je nog hoe slecht ik eraan toe was, toen je me ontmoette?’ vraagt ze. Ik knik. In het kader van een soort buddy-traject dat ik jaren geleden volgde, werd ik aan Abby gekoppeld. Ze was net afgekickt en moest haar weg in de maatschappij weer zien te vinden. Door middel van een buddy zouden de eerste stappen minder heftig zijn. Onze eerste ontmoetingen verliepen allesbehalve soepel. De woede die Abby in zich had, was een slechte combinatie met mijn afwachende karakter dat nog eens versterkt werd door de lichte taalbarrière die er tussen ons heerste. Niet dat ik de taal slecht begreep; Abby begreep overduidelijk de sociale omgang met andere mensen niet.

‘Je had het nodige meegemaakt,’ probeer ik met een glimlach. ‘Ik weet niet alles, maar ik had wel begrepen dat je het zwaar hebt gehad en heel hard hebt gewerkt om jezelf en je leven te beteren. Daarom snap ik nu niet waarom jeugdzorg zo moeilijk doet.’

‘Ze doen niet moeilijk. Het is pijnlijk om het toe te geven, en als ik eerlijk ben, was het al die tijd wel makkelijk om te doen voorkomen dat zij de slechteriken

zijn, die zomaar kinderen bij hun moeder weghalen, maar dat is absoluut niet waar. Kinderen worden niet zomaar uit huis geplaatst,' zegt ze met een zachte trilling in haar stem. 'Dan is er echt wel iets aan de hand.'

Ik heb haar nog nooit zien huilen en het is misschien niet echt netjes om te denken maar ik ben wel opgelucht dat we ons nu even kunnen richten op haar problemen.

'Niemand ontkent dat er iets aan de hand was. Je zat in een lastige situatie, je was jong, en kreeg een inzinking omdat je vierde kindje doodgeboren was. Logisch dat je even niet voor je kinderen kon zorgen, maar de maatregelen die toen zijn getroffen, waren best heftig. Vooral nu alles weer goed gaat.'

'Tja. Dat vind ik ook wel een beetje, maar of mijn wens echt realistisch is, is nog maar de vraag. Wie weet ben ik echt geen goede moeder voor mijn kinderen en zijn ze beter af zonder mij. Ik was echt wel verslaafd.' Bijtend op haar lip kijkt ze me aan. Is ze bang dat ik haar ga veroordelen?

'Vertel wat je wilt vertellen.' Ik gebaar dat ze haar benen op de bank moet leggen. Zelf doe ik dat ook zodat haar voeten bij mijn bovenbenen komen, en mijn voeten bij haar dijen. 'Ik veroordeel niet,' zeg ik met een zacht knijpje in haar voet. 'Maar soms is het beter om het hardop uit te spreken.'

Abby knikt, duidelijk vechtend tegen haar tranen. 'Tien jaar teruggaan in de tijd, is geen gezellig tripje,' begint ze. 'Ik vond me destijds als tiener superstoer dat ik wegliep en zomaar bij mijn oudere vriendje introk.'

Ergens wist ik ook wel dat het verkeerd was wat ik deed, maar ik had al zoveel dingen gedaan met hem waarvoor ik me schaamde. Bovendien was ik zwanger en ik kon niet met zekerheid zeggen of hij wel de vader was van mijn baby. Ik had het gevoel dat ik nergens heen kon, en liet me daardoor maar al te graag verleiden door de verdovende middelen. Puur en alleen om die onzekerheid niet meer te voelen. Ook tijdens alle vier mijn zwangerschappen heb ik pillen geslikt, alcohol gedronken en drugs gebruikt.' Ze pauzeert zodat ik kan reageren omdat ze weet wat ik denk en voel, maar ik verdruk die gedachten. De afgelopen maanden stonden voor Gideon en mij in het teken van zwanger worden en in al die maanden heb ik geen druppel alcohol aangeraakt. Gideon ook niet, maar hij was bang dat zijn verleden waarin hij wel regelmatig dronk en gebruikte, een van de redenen was waarom het ons niet lukte. Ik nam hem niets kwalijk, maar ik vormde wel een mening over mensen die wel gewoon zwanger werden zonder er iets voor te laten.

Maar dat soort dingen kan ik niet over mijn beste vriendin zeggen. Ik wrijf troostend over haar enkel om haar te zeggen dat het goed is. Ze heeft hier echt geen enkele schuld.

'Het punt is, Miriam, ik was zwaar verslaafd en heb me nauwelijks bemoeid met de opvoeding van mijn kinderen. Ik woonde antikraak met een grote groep mensen en iedereen was gelijk daar, dus iedereen was ook elkaars vader, moeder, broer, zus, kind, en in een

bepaalde mate ook elkaars partner. Dat is toch geen wereld om in op te groeien? En ik heb niets gedaan om ze een veilige opvoeding te geven.'

'Dan nog, Abby, je moet ook vanuit de omstandigheden blijven kijken. Je kon niet anders.'

'Dan nog, Miriam,' herhaalt ze mijn woorden. 'We moeten vooral uit de ogen van de kinderen kijken. Dat is wat jeugdzorg doet. Angel, Ray-Ban en Storm zijn nooit aangegeven bij een gemeente, ze waren totaal niet op de radar bij Het CJG en geen enkele school had nog van hen gehoord. Ze deelden al hun spullen met de andere kinderen en iedereen sliep bij elkaar in dezelfde ruimte. Je wilt niet weten wat die kinderen allemaal hebben meegekregen.'

'Oh God, Abby toch.' Ik begin langzaam een beeld te krijgen bij wat Abby me vertelt en dat is vreselijk. 'Bestaan dat soort dingen echt?'

'Ja,' antwoordt ze knikkend. 'Dus, nee, jeugdzorg heeft niet zomaar mijn kinderen bij me weggehaald. Het is een weloverwogen keus geweest waarbij bijna vijftig hulpverleners bij betrokken zijn geweest. Het waren stuk voor stuk fantastische mensen die echt het beste met mijn kinderen voor hadden, en tot het laatst toe hebben ze voor me klaargestaan. Nog steeds is er goed contact mogelijk, alleen ik...' Ze onderdrukt een zucht door een flinke slok thee te nemen. 'Ik stortte volledig in na dat alles. Samen met een coach en een maatschappelijk werker werd er een heel plan opgesteld om me zo snel mogelijk weer op de been te krijgen zodat ik weer als

een echte moeder voor Angel, Ray-Ban en Storm kon zorgen, maar het lukte me niet. Ik voelde me zo slecht en waardeloos dat ik geen gebruikmaakte van de bezoekenregeling die er was opgesteld. Ik verving de ene verslaving na de andere, kwam mijn afspraken niet na, tot Angels pleegmoeder me een keer opzocht en me behoorlijk de les las. De volgende dag werd ik letterlijk in mijn eigen shit wakker, ergens in een winkelstraat. Toen ging de knop om. Ik ben succesvol afgekickt, maar dat is nog geen jaar geleden. Angel, Ray-Ban en Storm hebben al die tijd een thuis gehad in een pleeggezin, zonder dat ze mij hebben gezien. Dan is het niet gek dat ik niet zo even pats boem mijn kinderen terugkrijg, omdat het lijkt alsof ik mijn leven weer op de rit heb.’

‘Nee, inderdaad,’ mompel ik. Het is nogal een verhaal dat ik nog niet echt klein krijg in mijn hoofd. Dat hoeft ook niet, maar ik weet dat als ik er beter naar kijk, ik uiteindelijk ook mezelf recht in de ogen moet kijken en eerlijk moet zijn tegenover de mensen die me lief zijn.

‘Weet je,’ gaat Abby verder. ‘Er zijn allerlei excuses te verzinnen voor het feit dat ik niet goed voor mijn kinderen zorgde toen ik in die chaos woonde, en ergens kan ik me dat zelf ook nog, tot een bepaalde hoogte vergeven, maar de tijd daarna is als een molensteen om mijn nek. Waarom kon ik niet de veerkracht vinden om voor mijn kinderen te zorgen? Waarom koos ik de makkelijke weg van drank, drugs en seks, puur en alleen omdat ik vond dat ik daar recht op had. Ik was immers acht jaar van mijn leven kwijt.’

‘Ik weet het niet,’ lieg ik, want ik weet het wel. Zelf ben ik ook zo geweest. ‘Je moet jezelf het niet te hard aanrekenen.’

Abby schudt haar hoofd. ‘Ik voel me soms zo’n loser en het spijt me dat ik heb laten voorkomen alsof het systeem de boosdoener was, en ik het slachtoffer. Wat ik heb gedaan was de makkelijke weg, omdat ik geen ruggengraat heb.’

‘Dat zou ik niet zeggen. Een leugen is snel verteld, vooral als mensen die maar al te graag willen horen. Jeugdzorg die zomaar kinderen uit huis plaatst, ouderen die zonder pardon worden weggezet in een verpleegtehuis, buitenlandse vrouwen die vluchten omdat ze anders worden uitgehuwelijkt of in de prostitutie belanden; het zijn allemaal clichés die zo lekker weghappen. Logisch dat niemand doorvraagt, als je ze zo’n leugen serveert.’ De woorden zijn mijn mond uit eer ik er erg in heb. Abby kijkt me alleen maar aan. Ze zegt niets, maar ik zie aan haar dat ik mezelf versproken heb. Zachtjes wrijft ze over mijn voet.

‘Nog nieuws over Gideon?’

Ik schud mijn hoofd. Zelfs al wil ik het haar vertellen; ik kan het niet. Eerst moet ik het aan Gideon kwijt, maar ik weet niet hoe, want ik wil hem niet kwijt. Al betwijfel ik of ik hem ooit heb gehad.

Hoofdstuk 3

Miriam

Van een afstandje bekijk ik hoe mijn collega de dochter van een bewoonster zo kundig mogelijk te woord staat. Haar kalmte is bewonderingswaardig, en het lukt haar om de dame van een jaar of zestig weer tot bedaren te brengen. Het geschreeuw en gevloek van nog geen minuut geleden sterft weg in de lange gang. Een enkele bewoner kijkt meewarig op, maar rolt dan gedwee verder in hun rolstoel. In de deuropening van de artsenkamer kijk ik toe en luister ik mee. Als ik haar hoor zeggen: ‘Die buitenlander hoeft niet meer in de buurt te komen van mijn moeder,’ krimp ik ineen. Ik ken de blikken, hoor heus wel het gefluister achter mijn rug om, maar het zo hardop en met zoveel woede horen, doet vreemd genoeg veel meer zeer. Alsof dit geweld is dat direct tegen mij gekeerd is.

Een klap in mijn gezicht en een stomp in mijn buik.

Ik slik een opkomende herinnering weg, omdat ik het verleden hier niet meer wil. Never nooit meer. Het scheelt dat het verleden mij ook niet meer wil, dus wat dat betreft zitten we aardig op dezelfde lijn. Het is alleen jammer dat de toekomst die ik voor ogen had ook geen ruimte heeft voor mij.

‘Als er verder nog dingen zijn waar we jullie mee kunnen helpen, dan horen we het graag,’ hoor ik mijn collega het gesprek afronden. Dat is mooi, want dan is dat serpent van een dochter weg, maar het is ook jammer, want ik ben de volgende die een preek krijgt. Door mij ging ze namelijk zo dramatisch uit haar plaat.

‘Ik heb mijn eisen kenbaar gemaakt,’ zegt ze met duidelijke articulatie. ‘En ik wens dat ik ook dusdanig gehoord word, en dat mijn eisen worden ingewilligd. We hebben het hier wel over mijn moeder. *Mijn* moeder.’ Ze tikt een aantal keer driftig op haar borst.

Haar moeder is overigens nergens meer te bekennen, want die schuifelde snel weg toen haar dochter mij aansprak met haar klacht. Waarschijnlijk zit ze al lang en breed aan een advocaatje met slagroom in de gezamenlijke huiskamer. De plek waar haar dochter nu ook naartoe waggelt, want zij vindt dat ze ook recht heeft op die alcoholische lekkernij.

‘Denk je ook niet dat ze al wat ophad voor ze hierheen kwam?’ vraag ik direct aan mijn collega Marieke als ze voor me staat. Ze gebaart me dat ik de artsenkamer in moet en doet dan de deur achter zich dicht. ‘Ik rook wel wat,’ voeg ik eraan toe. Alles om een excuus te verzinnen voor mijn reactie. ‘En ze vloog me ook zo vanuit het niets aan.’

‘Je weet toch hoe ze is,’ verzucht Marieke. ‘Ze is heel direct.’

‘Iemand vals beschuldigen noem ik niet bepaald direct, eerder gestoord. We doen hartstikke ons best,

dan is het toch belachelijk dat ze gaat lopen schreeuwen dat we haar moeder verwaarlozen.'

'Dat is ook heel vervelend, Miriam, en ik snap dat je daardoor ontdaan raakt, maar het is ook onze plicht om te luisteren naar haar verhaal.' Marieke past dezelfde gesprekstechniek op mij toe als op die dochter van net. Toos heet ze, en ik mag het niet zeggen, maar het rijmt ergens op wat beter bij haar past.

'Ik wil best luisteren naar iemand, maar dat wil niet zeggen dat ik aan moet horen dat ik niet capabel ben voor deze functie vanwege mijn huidskleur.'

'Volgens mij bedoelde ze te zeggen dat je nog in opleiding was.'

'Nou, ik hoorde haar toch echt wat anders zeggen.' En het is ook niet de eerste keer dat ze zoiets zegt. Dat haar moeder hier alleen maar buitenlandse reut te eten krijgt, is mijn schuld. Blijkbaar bemoei ik me als verpleegkundige ook met de dames van de huiskamer. Ook is het mijn schuld dat het beddengoed niet regelmatig verschoond wordt. Waar ik vandaan kom, worden mensen nauwelijks gewassen, behalve in de rivier. En zo kan ik nog wel even doorgaan. 'Ze beweerde zelfs dat de gordijnen in haar moeders kamer niet open waren gedaan, omdat ik van huis uit gewend was dat er lakens voor de ramen hingen. Is ze verdorie wel eens bij mij thuis geweest?'

'Miriam,' sust Marieke. 'Hier hebben we het al een keer over gehad.'

‘En waarom hebben we dan dat gesprek niet nog een keer, maar dan met onze Toos?’ kaats ik terug. ‘Ik bedoel; ik noem haar een keer een alcoholist en gelijk gaat ze uit haar plaat.’

‘Miriam.’ Marieke klinkt al wat strenger, en de frons in haar voorhoofd verraadde dat ik in moet gaan binden. ‘Wat is er toch met je aan de hand de laatste tijd?’

Gaan we weer.

Ik begin het spuugzat te worden dat er altijd maar iets met mij aan de hand moet zijn omdat een ander iets ondoordachts doet. Toos reageerde buitenproportioneel, uiteraard is ze niet helemaal in de juiste *mindset* want een ouder die permanent wordt opgenomen is niet niets, maar het is niet mijn schuld omdat ik blijkbaar het type persoon ben dat een zogenaamd normaal gesprek niet snapt.

‘Hoe gaat het met je partner?’

‘We zijn uit elkaar.’ De woorden zijn als een messteek in mijn hart. ‘Ik bedoel, we wonen tijdelijk apart. Hij ligt in het ziekenhuis voor onbepaalde tijd, en ik natuurlijk thuis.’

‘Maar het gaat wel goed tussen jullie?’ De bezorgdheid in Mariekes ogen is het bewijs dat ze me niet gelooft.

‘Ja hoor,’ lieg ik. ‘Het was gewoon een stom ongeluk en hopelijk voelt hij zich snel goed genoeg om naar huis te gaan.’

Huis. Weer steekt het woord pijnlijk in mijn borst. Zal ons huis ooit nog een thuis zijn voor Gideon en mij? Voor ons samen. Ik probeer mijn tranen te bedwingen

met een glimlach. Marieke glimlacht gelukkig terug. Hopelijk denkt ze dat ik ontdaan ben door het hele gebeuren met Toos.

‘Mijn partner werkt op de ambulance,’ zegt ze dan.

Over bliksemschichten en messteken gesproken. De glimlach op haar gezicht zit er nog steeds, maar ik zie in haar ogen wat ze werkelijk probeert te zeggen. Zij weet wat er gebeurd is.

‘In dat geval weet je dat het eigenlijk niet echt logisch is dat het goed gaat en dat hij snel naar huis mag.’

‘Is hij wel bij?’

Niet voor mij, wil ik zeggen, maar dat klinkt zo raar. Al denk ik dat zeggen dat hij wel bij is, maar we niet met elkaar praten, nog raarder klinkt. De tranen waar ik al een tijdje tegen vecht zijn bijna niet meer tegen te houden. Het gaat toch echt niet gebeuren dat ik hier in huilen uitbarst.

‘Het is allemaal heel moeilijk,’ zeg ik. ‘Maar ik heb alle hoop dat we er wel gaan komen.’ Dat ik dat laatste zelf niet eens geloof, hoeft ik er ook niet bij te zeggen. Marieke ook niet. Ze toont haar medelevende glimlach die ze ook altijd laat zien als er iemand is overleden.

‘Ga naar huis, Miriam. Neem nog een paar dagen verlof. Het is je goed recht. Iedereen zal het begrijpen.’

‘Denk je?’ Ik heb de energie niet meer om ertegenin te gaan. Langzaam druppelt het besef bij me binnen dat als Marieke weet wat er echt met Gideon is gebeurd, dat de rest van de afdeling het ook weet. Het is een ongeschreven regel dat als je wilt dat iedereen van de

afdeling iets te weten komt, dat je het dan in vertrouwen tegen Marieke of een van de andere leidinggevenden moet vertellen. Het duurt ongeveer vijf dagen, maar dan weet je zeker dat iedereen op de hoogte is van alle details, zelfs van de details die je zelf niet eens wist. Ik ben benieuwd wat ze allemaal over Gideon gezegd heeft. Dat ze hem kan begrijpen, weet ik honderd procent zeker. Een voormalig rockster, bijna een wereldster, met een gouden toekomst voor zich, voor eeuwig veroordeeld tot een rolstoel. En dat niet alleen, wij als verpleegkundigen weten heel goed wat het precies inhoudt om verlamd te zijn vanaf je middel. De beperkingen, en de afhankelijkheid is meer dan reden genoeg om jezelf van het leven te beroven. Zoals Gideon deed.

Vlak nadat ik de deur uit was gelopen na een ruzie.